

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5650/2567

พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา โจทก์ นาย ป.ผู้ร้อง นาย ณ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 173, พ.ร.บ.จรรยาบรรณทนายความ พ.ศ. 2522 มาตรา 43, พ.ร.บ.จรรยาบรรณทนายความ พ.ศ. 2522 มาตรา 157, ป.อ. มาตรา 18

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.วิ.อ. มาตรา 173 มีเจตนารมณ์เพื่อให้จำเลยมีทนายความช่วยเหลือไม่เสียเปรียบในการต่อสู้คดี เฉพาะคดีที่เป็นความผิดมีอัตราโทษประหารชีวิตหรือจำคุกอันเป็นการให้โอกาสจำเลยในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่เท่านั้น เมื่อ

## คำพิพากษา

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.จรรยาบรรณทนายความ พ.ศ. 2522 มาตรา 43, 157 ซึ่งมี ระบุว่าโทษปรับเพียงสถานเดียว ศาลจึงไม่มีอำนาจสั่งจำเลยตามคำร้องของผู้ร้อง กรณีไม่อาจนำ ป.วิ.อ. มาตรา 173 มาเทียบเคียงเพื่อจ่ายเงินรางวัลทนายความให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิขอรับเงินรางวัลทนายความ คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติ จรรยาบรรณทนายความ พ.ศ. 2522 มาตรา 43, 157 ก่อนเริ่มพิจารณา จำเลยขอให้ศาลชั้นต้นตั้งทนายความ ให้ ศาลชั้นต้นตั้งผู้ร้องเป็นทนายความให้จำเลย เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำเลยตาม ฟ้องแล้ววันที่ 22 ธันวาคม 2565 ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งจ่ายเงินรางวัลทนายความแก่ตน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า คดีนี้ไม่มีอัตราโทษจำคุกตามกฎหมายจึงไม่อาจจ่ายเงินรางวัลแก่ทนายความ ขอแรงได้ ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมีสิทธิได้รับเงินรางวัลทนายความหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในคดีที่มีอัตรา โทษประหารชีวิต หรือในคดีที่จำเลยมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่ถูกฟ้องต่อศาล ก่อนเริ่มพิจารณา ให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายความให้" และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้า ไม่มีและจำเลยต้องการทนายความ ก็ให้ศาลตั้งทนายความให้" บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ เพื่อให้จำเลยมีทนายความช่วยเหลือไม่เสียเปรียบในการต่อสู้คดีเฉพาะคดีที่เป็นความผิดมีอัตรา โทษประหารชีวิตหรือจำคุกอันเป็นการให้โอกาสจำเลยในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่เท่านั้น ส่วนคดี นี้มีโทษปรับเพียงสถานเดียวแม้เป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 ด้วยก็ตาม แต่ส่วนใหญ่ไม่ใช่คดีที่มีความสลับซับซ้อนและศาลทำการไต่สวนให้ได้ข้อเท็จจริง เพิ่มเติมเองได้ง่าย ทั้งหากฟังว่าจำเลยกระทำผิดจริง จำเลยก็ยังมีทางเลือกที่จะชำระค่าปรับหรือ ทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับได้ เมื่อคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติ จรรยาบรรณทนายความ พ.ศ. 2522 มาตรา 43, 157 ซึ่งมีระบุว่าโทษเพียงปรับไม่เกินสี่พันบาท ไม่มี ระบุว่าโทษจำคุก เมื่อโทษดังกล่าวมิใช่โทษประหารชีวิตหรือจำคุกตามที่กฎหมายให้อำนาจศาล สั่งจ่ายเงินรางวัลแก่ทนายความได้ ศาลจึงไม่มีอำนาจสั่งจำเลยตามคำร้องของผู้ร้อง กรณีไม่อาจ นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 มาเทียบเคียงเพื่อจ่ายเงินรางวัล ทนายความให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิขอรับเงินรางวัลทนายความ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 ยก

อุทธรณ์ของผู้ร้องนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

## องค์คณะ

---

วยุรี วัฒนวรลักษณ์ · ณรงค์ ประจุมาศ · อีระ เบญจรัศมีโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5650/2567>